

ภาคที่ 2

แห่งাত্রระกูลของราชวงศ์ลาวพวน

พระเจ้าขุนบูลม หรือ ขุนบูลมราชาธิราช เป็นปฐมกษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่ของลาว โดยที่นักประวัติศาสตร์ทั้งหลาย ยังไม่สามารถให้ความกระจ่างแจ้ง หรือให้รายละเอียดได้ว่า พระองค์เดิมมาจากถิ่นแดนใด เป็นพระราชโอรสหรือเป็นลูกหลานของใผ่ เกิดมาจากชนชาติชนเผ่าใด...

นักประวัติศาสตร์ฝรั่งเศสท่านหนึ่ง ได้เขียนในปี “BULLETIN DE L'ECOLE FRANCAISE D'EXTREME-ORIENT” โดยพาดหัวเรื่องว่า “ประวัติความเป็นมาของอาณาจักรเชียงขวางในอดีต” (LES ANNALES DE L'ANCIEN ROYAUME DE S' IENG KHWANG) บรรยายว่า ตามคำสั่งของพระยาเถน พระเจ้าขุนบูลมได้ชี้ช้างที่มึงาขว่ายกัน พาย่ดาบ “แม่วี” ติดตามโดยพระมเหสี 2 องค์ คือ พระนางเจ้าเอ็ดแคง และ พระนางเจ้ายมพาลา ที่นั่งอยู่ทางเบื้องหลัง เสด็จลงมาแต่เทิงฟ้า เพื่อลงมาสร้างสถาพัฒนาอาณาจักรหนึ่งให้เจริญรุ่งเรือง...

นักประวัติศาสตร์อังกฤษอีก 2 ท่าน (สามีและภรรยา) ได้เขียนในปี “ราชอาณาจักรทั้งมวลของลาว” (THE KINGDOMS OF LAOS) โดยพาดหัวเรื่องที่เป็นคำถามว่า “จักรวาลลาวเริ่มตั้งจากใผ่มา” (WHERE THE LAO WORLD BEGAN) โดยอิงใผ่ “ตำนานของขุนบูลม” (THE LEGEND OF KHUN BOULOM) บรรยายว่า พระยาเถน พระเจ้าแห่งเมืองสวรรค ได้เหลียวลงมาเบิงโลกด้วยความโศกเศร้าเหงาพระทัย เห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ในโลกมนุษย์ บมีระเบียบแบบแผนและจุดมุ่งหมาย จึงได้ตัดสินใจแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการจัดส่งผู้ยิ่งใหญ่ลงมาสร้างสถาพัฒนาให้เจริญรุ่งเรือง

พระองค์ (พระยาเถน) จึงได้ชอกคันทาที่ปรึกษาภายในของพระองค์ แล้วก็ตัดสินใจพระทัยเลือกเอาพระเจ้าขุนบูลมผู้ที่มีความฉลาดสองใผ่ ให้ลงมาเสวยราชย์อยู่เทิงดินแดนแห่งนี้ของโลกมนุษย์ จากนั้น พระเจ้าขุนบูลมพร้อมด้วยพระมเหสี 2 องค์ คือ พระนางเจ้าเอ็ดแคง เอกอัคมเหสี และ พระนางเจ้าโยมะกะระ เทวีซ้าย ก็ปรากฏตัวอยู่เทิงโลกมนุษย์ อยู่บนหลังช้างเผือกขาว ที่มีหูดำทั้งสองกำ มีงาที่ประดับด้วยแสงยับยับแวววาวก่งขว่ายกัน...กล่าวถึงที่มาของพระเจ้าขุนบูลมในทำนองนี้ นักประวัติศาสตร์จำนวนหนึ่งก็ได้เขียนไว้คล้ายๆคือกัน

ถึงจะมีการยืนยันอย่างละเอียด ถึงที่มาของพระเจ้าขุนบูลม จากนักประวัติศาสตร์ตะวันตกทั้งฝรั่งเศส อังกฤษ และอื่นๆอีก จากตำนานต่างๆก็ตาม ยังมีนักประวัติศาสตร์อีกหลายๆท่านได้ลงความเห็นไว้ว่า การปรากฏตัวของพระเจ้าขุนบูลมในทำนองนี้ เป็นสิ่งที่วิทยาศาสตร์ไม่สามารถรับได้ เพราะพวกเขาและนักอวกาศทั้งหลายที่บินอ้อมโลกจักรวาลมาหลายครั้ง หลายหน หลายวันและหลายคืน ยังไม่เคยได้เห็นพระยาเถนจักเทื่อ ว่าเพิ่นสถิตอยู่แห่งหน

บนฟ้าใด บ่เคยรู้เห็นว่ามีรูปร่างแนวใด น้อยใหญ่ หรือ ต่ำสูงเพียงใด เหมือนมนุษย์ชนเรานี้ หรือป่ ?

แนวใดก็ตาม พวกเราของลงความเห็น ว่า พระเจ้าขุนบุญมคงจะแม่นลูกหลานที่เกิดมาจาก ชนเผ่า “ไต” หรือ “ไท” นั้นแล้ว เพราะว่าในเวลานั้น อยู่ทางภาคใต้ของประเทศจีน ตั้งแต่มณฑลเสฉวนลงถึงมณฑลยูนนาน ได้มีคนเผ่าไต หรือ ไท ปะปนกันอยู่กับพวกฮ้อ, พวกหาน, พวกเจ็ก และพวกจีน ที่ต่อสู้กันด้วยอาวุธเป็นประจำ เพื่อจะทอนโฮม³ประเทศให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอยู่ ภายใต้การปกครองของผู้ชนะ ด้วยเหตุนี้ จึงมีประวัติศาสตร์ของ “สามก๊ก” เผยแผ่ออกมาให้พวกเราได้รับรู้ได้เห็นเท่าทุกวันนี้

ชนเผ่า “ไต” หรือ “ไท” ประกอบด้วย ไทลาว, ไทพวน, ไทม้ง, ไทลื้อ, ไทยวน, ไทจวาง, ไทถุ, ไทเหนือ, ไทดำ, ไทแดง, ไทขาว, ไทเขิน, ไทกุลา, ไทอาหม, ไทसान, ไทเม้ย, ไทย้อ, ไทละว้า, ไทสยาม, ไทส่วย, ไทมะหาไซ, ไทตั้งหวาย, ไทสวันผู้ไท, ไทย้าว, ไทก้อ, ไทก่วย, ไทลานแต่น, ไทมูเซอ และอีกหลายๆเผ่าไท น้อยๆต่อไป

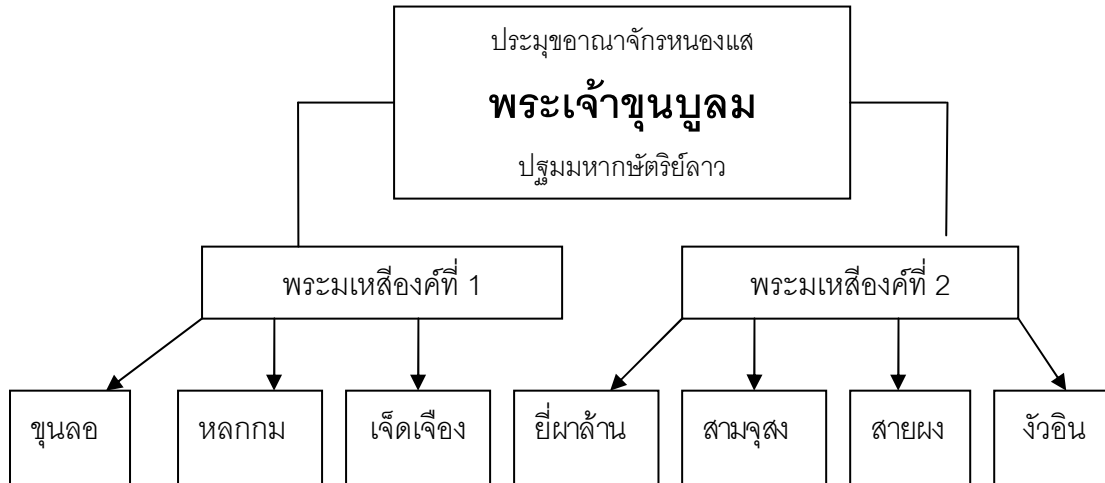
นักประวัติศาสตร์ฝรั่งเศสคนหนึ่ง ก็ได้ยืนยันว่า อยู่ในอาณาจักร “น่านเจ้า” หรือ อาณาจักร “หนองแส” ประชาชนได้แบ่งออกเป็น “สาม” ชนเผ่าใหญ่คือ เผ่าใหญ่ที่ 1 เอ็นว่าเผ่า “อ้ายลาว”, เผ่าใหญ่ที่ 2 เอ็นว่าเผ่า “พวน” และเผ่าใหญ่ที่ 3 เอ็นว่าเผ่า “ม้ง” ชนเผ่าอ้ายลาวและชนเผ่าพวน ทำมาหากินในทุ่งเพียง ด้วยการเห็ดนา เพื่อปลูกข้าว และเลี้ยงสัตว์ ส่วนชนเผ่าม้งนั้น มักม้างป่าอยู่เทิงภูดอย เห็ดไร่เพื่อปลูกข้าวและเลี้ยงสัตว์คือกัน...

ในศตวรรษที่ 7 ระหว่างปี ค.ศ. 729 – 749 พระเจ้าขุนบุญม หรือ ขุนบุญมราชาธิราช ได้ขึ้นเสวยราชย์เป็นประมุขอาณาจักร “น่านเจ้า” หรือ อาณาจักร “หนองแส” ซึ่งปัจจุบันจีนเอ็นว่า “ตาลีฟู” และได้สร้างสภาพพัฒนาอาณาเขตแห่งนี้จนเจริญรุ่งเรืองสุดขีด แต่เนื่องจากการสู้รบกันอย่างบ่หยุดยั้ง แบบเอาเป็นเอาตายระหว่าง “สามก๊ก” เพื่อสร้างระบอบศักดินารวมศูนย์, ฟืนฟูหรือทดแทนระบอบศักดินาของราชวงศ์ “ฮั่น” ที่ถูกโค่นล้มไป...ในระหว่างการสู้รบกันอย่างร้ายแรงนั้น ทหารที่บ่มีระเบียบของก๊ก “โจโจ” ซึ่งจีนเอ็นว่า “ก๊กพวกโจรผ้าเหลือง” เพราะก๊กนี้ ได้ใช้ธง⁴ สีเหลืองเป็นธงประจำ “ก๊ก” ของตน ทำการเช่นฆ่าและปล้นสดมภ์ประชาชนพร้อมๆกัน จึงเป็นเหตุให้พระเจ้าขุนบุญมต้องได้ยับยั้งถอยลงมาทางภาคใต้ของจีน และได้มาตั้งนครหลวงหนึ่งขึ้นชื่อว่า เมือง “กาหลง” อันกลายมาเป็นเมือง “เชียงรุ่ง” ของแคว้นสิบสองปันนา เดียวนี้ แต่ทหารของ “โจโจ” ที่เป็นทั้งทหารและโจรผ้าเหลือง ยังติดตามและไล่ปล้นสดมภ์ลงมาเรื่อยๆ

พระเจ้าขุนบุญมมีพระมเหสี 2 องค์ ทรงพระนามว่า “พระนางเจ้าเอ็ดแดง” หรือ “พระนางงฟ้า” และ “พระนางเจ้ายมพาลา”

นักประวัติศาสตร์ทั้งหลายยังบ่เห็นเป็นเอกภาพกันว่า พระนางองค์ใดเป็นเอกอัครมเหสี และพระนางองค์ใดเป็นเทวีซ้าย เพียงแต่เห็นพ้องนำกันว่า เอกอัครมเหสีเป็นราชธิดาของพระเจ้า

จักรพรรดิเมืองจีน และ ประสูติราชโอรส 3 องค์ ทรงพระนามว่า “ขุนลอ”, “หลกกม” และ “เจ็ดเจ็อง” ส่วนเทวีช้านั้นประสูติราชโอรส 4 องค์ ทรงพระนามว่า “ยี่ผาล้าน”, “สามจุง”, “สายผง” และ “จ้วอิน”

ลำดับของอายุ และบ่อนเสวยราชย์ ของราชโอรส ของพระเจ้าขุนบูลม

- 1/ ขุนลอ ให้ไปปกครองสร้างสา เมืองซัว หรือ หลวงพระบาง ปัจจุบัน
- 2/ ยี่ผาล้าน ให้ไปปกครองสร้างสา เมืองต้าหอ หรือ สิบสองพันนา ปัจจุบัน
- 3/ สามจุง ให้ไปปกครองสร้างสา หัวเมืองทั้งหก ใน ประเทศเวียดนาม ปัจจุบัน
- 4/ สายผง ให้ไปปกครองสร้างสา เมืองล้านนา เชียงใหม่ ประเทศไทย ปัจจุบัน
- 5/ จ้วอิน ให้ไปปกครองสร้างสา เมืองอยุธยา ประเทศไทย ปัจจุบัน
- 6/ หลกกม ให้ไปปกครองสร้างสา เมืองหงสาวดี ประเทศพม่า ปัจจุบัน
- 7/ เจ็ดเจ็อง ให้ไปปกครองสร้างสา เมืองพวน หรือ เชียงขวาง ปัจจุบัน

หลังจากพระเจ้าขุนบูลมได้สวรรคตไปแล้ว ขุนลอ และเจ็ดเจ็องผู้เป็นอนุชา่วมมารดา ก็ได้ถอยลงมาตั้งอยู่ “นาน้อยอ้อยหนู” ที่เ็นเมืองแถง หรือ เมืองถน (DIEN BIEN PHU) ในเขตสิบสองจุไท ในดินแดนเวียดนาม ปัจจุบัน

ในสมัยนั้น เป็นสมัยที่ชนเผ่า “ไต” หรือ “ไท” แยกแยกกันไปอยู่คนละทิศละทาง ชนเผ่าลื้อภาคส่วนใหญ่ มาตั้งอยู่แคว้นสิบสองพันนา ชนเผ่าसानได้แตกหนีไปอยู่แคว้นอาสัม และไปอยู่

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชนเผ่าอาหมได้แตกหนีไปอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของดินแดนพม่า ที่เ็นว่า ไทอาหม พวกไทจงได้แตกหนีไปอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ภาคส่วนที่ยังเหลือก็ได้พากันหลงไหลติดตามมานำขุนลอและขุนเจ็ดเจือง ที่ลงมาต่อสู้กับชนชาติขอม ที่อยู่ในภาคเหนือของประเทศไทยในปัจจุบันนี้

หลังจากได้รับการช่วยเหลือ และการสนับสนุน จากชนเผ่าไทยลาวและชนเผ่าไทพวน ที่ลงมาแต่ทางภาคเหนือแล้ว ชนเผ่าไทพวนก็ได้ไปยึดครองเอาดินแดนเชียงใหม่, ลำพูน, ลำปาง, เชียงราย และพะเยา ส่วนชนเผ่าละว้า นั้น เขาเจ้าได้ไปยึดเอาภาคกลาง ที่เ็นว่า จังหวัดลพบุรีปัจจุบัน ชนเผ่าไทสยามร่วมกันกับเผ่าไทพวน, ไทละว้า, ไทลาว และไทพวน ได้พร้อมกันตี⁵ ชนเผ่าขอมให้ถอยลงไปเพื่อละเล็กละน้อย จนยังเหลืออยู่แต่ในดินแดนเขมรและอยู่ในภาคใต้ของลาวเท่านั้น ส่วนชนเผ่าขอมที่เ็นกันว่า ลาวเทิง นั้น บ่ได้อพยพหนีลงไปนำหมู่ จึงยังค้างคาอยู่ตามสายภูหลวง อยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยปัจจุบัน

ในเวลาทีชนเผ่าไทลาว ไทละว้า และไทพวนยังบ่ทันลงมาฮอดภาคเหนือของลาวนั้น, ชนเผ่าขมุได้ปกครองตั้งแต่แขวงบอริคัน ขึ้นไปฮอดแขวงหลวงน้ำทา ผู้ปกครองของชาวขมุ มีนามว่า ท้าวยี เมื่อใหญ่ขึ้นมา ท้าวยีได้เปลี่ยนชื่อของตนเองมาเป็นท้าวสูง และเมื่อได้มีอิทธิพลปกครองชาวขมุแล้ว ท้าวสูงก็ได้เปลี่ยนชื่อของตนเองอีก มาเป็น ท้าวเจือง...ตามความเ้าของพวกผู้เฒ่าลาวเทิงที่รู้เรื่อง และจื่อจำประวัติของพวกเขาเจ้าดี ได้เล่าเรื่องให้สาวเอี้ยน้อยโกลาน ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ฝรั่งเศส ด้านประวัติศาสตร์และวัตถุโบราณ ที่ได้มาสำรวจและขุดค้น เพื่อสรุปเบงความเป็นจริงของไหเหล่าเจือง และได้สืบถามถึงประวัติของท้าวเจือง นั้น ได้ความว่า ท้าวเจืองหรือ ท้าวสูง หรือ ท้าวยีผู้นี้ เกิดอยู่ภูยวน ที่อยู่ทางภาคเหนือของแขวงเชียงขวาง เป็นลูกของท้าวบามดและนางอีแก้ว ท้าวยีมีอ้ายผู้หนึ่งชื่อว่า ท้าวบากวา

ประวัติเล่าลือกันว่าท้าวยี หรือ ท้าวสูง หรือ ท้าวเจืองนี้ เป็นคนฉลาดหลักแหลมหลาย ู้ ขุดเอาเหล็กอยู่ภูยวน ออกมาสร้างศาสตราอาวุธ ู้สร้างตั้งและฝึกอบกองทัพ ได้แต่งตั้งนายทหารคือท้าวบากวา ผู้เป็นอ้ายของตน ให้ไปรักษาขอบเขตแขวงเชียงขวาง ท้าวบาทอง และท้าวบากทำให้ไปรักษาท้องถิ่นต่างๆ ตั้งแต่เขตแขวงเชียงขวางขึ้นไปฮอดแขวงหลวงน้ำทา ส่วนท้าวบากองและท้าวเองกา ให้ติดตามท้าวเจือง เพื่อนำกองทัพไปตีเอาเมืองเงินยาง ซึ่งแมนเมืองเชียงแสนประเทศไทยปัจจุบัน แล้วตีลงไปฮอดเมืองพะเยา

ไปฮอดเมืองพะเยา ท้าวเจืองได้พบกับนางจ้อม ผู้เป็นลูกสาวของเจ้าเมืองพะเยา ได้ม้รักกับนางจ้อม และได้ขอแต่งงานกับนางจ้อม มาเป็นภรรยา หลังจากได้แต่งงานกับนางจ้อมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ท้าวเจืองก็ได้พาภรรยากลับคืนมาอยู่เมืองกั๊ด ซึ่งแมนโพนสวรรค์ปัจจุบัน และได้มอบภาระหน้าที่ให้ลูกน้องปกครองดินแดนเมืองเงินยาง และเมืองพะเยา ที่พวกตนตีเอามาได้

นั้น และพร้อมมอบให้สืบทอดป้องกันดินแดนของตน ที่ถูกรุกรานจากภาคเหนืออยู่อย่างเป็น
เนื่องนิตย์...

เมื่อท้าวเจืองได้กลับคืนถึงเมืองกัตแล้ว ก็ได้ออกไปสู้รบกับกองทัพที่ลงมาจากทาง
ภาคเหนือ แล้วก็เลยเสียชีวิตอยู่ในสนามรบครั้งนั้น ประวัติศาสตร์เล่าลือว่า ท้าวเจืองถูกฆ่าตาย
อยู่เชิงคอกช้าง ในเวลาที่เข้าสู้รบแบบประจัญบานกับขุนลอ....

(มีตำนานหนึ่งอีก ได้บรรยายอย่างยืดยาว ถึงความเก่งกล้าสามารถของท้าวเจืองในสมัย
นั้น มีเมียถึง 10 คน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นลูกสาวของพญาของเมืองต่างๆ ที่ตนตีเอามาได้ และได้
เขียนไว้อีกว่า ในเวลาที่เสียชีวิต ถูกแทงอยู่เชิงคอกช้างนั้น ท้าวเจืองมีอายุได้ 77 ปีแล้ว แต่แนวใดก็
ตาม ตำนานนี้ข้าพเจ้าคิดว่า เป็นตำนาน “นิยายอิงประวัติศาสตร์” จึงเข้าใจว่า อาจมีความจริง
และความบังจริงปะปนกันไป)

เมื่อรู้ว่า ท้าวเจือง เสียชีวิตแล้ว ท้าวบากวาและท้าวแองกา ก็ได้พาลูกน้องเข้าสวามิภักดิ์
ต่อองค์กษัตริย์ของขุนลอและขุนเจ็ดเจือง ชัยชนะของขุนลอและขุนเจ็ดเจืองดังกล่าว ได้ส่งเสียง
สะทือนและโด่งดังไปทั่วอาณา และได้สร้างเงื่อนไขให้ชนเผ่าไตหรือไท ถอยหนีจากนครน่านเจ้า
นครกาหลง และเมืองแฉง ลงมาตั้งอยู่ในดินแดนสองฝั่งแม่น้ำของ ชนเผ่าไทยลาวที่อยู่ภายใต้
การบัญชาของขุนลอ ก็ได้พากันไปตั้งอยู่เมืองเชียงทอง ซึ่งแต่ก่อนเรียกว่า เมืองซัว และปัจจุบัน
เรียกว่า หลวงพระบาง แล้วก็ขยายไปสอดดินแดนของไทยวน ไทสยาม และไทละว้า ได้ยึดเอา
ดินแดนตั้งแต่หลวงพระบาง ขึ้นไปสอดฝั่งสาละทางภาคเหนือ และลงมาสอดเวียงจันทน์ทาง
ภาคใต้...

ชนเผ่าไทพวน ที่อยู่ภายใต้การบัญชาของขุนเจ็ดเจือง ได้ตกลงกับขุนลอ ยกกำลังพลของ
ตนมาตั้งอยู่แขวงพวน ขุนเจ็ดเจืองได้ใช้ลูกน้องเก่าของท้าวเจืองแต่ก่อน ซึ่งแสดงความสัตย์ซื่อ
บริสุทธิ์ต่อตนนั้น ให้ลงมาชอกบ่อนจะตั้งเมืองหลวงอยู่ในแขวงพวน

เขาเจ้าได้เอาช้าง 4 ตัว ซึ่งเป็นช้างผู้ 2 ตัว และช้างแม่ 2 ตัว เอ็ดพิธิบวงสรวงส่วยเทวดา
แล้วส่งช้างนั้นลงมาชอกบ่อนตั้งเมือง โดยอธิษฐานว่า ถ้าช้างตัวผู้บนลงบ่อนใด ให้ถือว่าบ่อน
นั้นเป็นหัวเมือง และเมื่อช้างตัวแม่บนลงบ่อนใด ให้ถือว่าบ่อนนั้นเป็นหางเมือง เมื่อเดินทางมา
หลายสิบมือแล้ว ช้างตัวผู้ทั้งสองตัวก็ได้บนลงแคมน้ำจืด ส่วนช้างตัวแม่นั้นยังสืบทอดเดินทางไป
สอดน้ำกั้ง แล้วก็บนลงที่นั่น เขาเจ้าจึงตกลงเอาดินแดนระหว่างนั้น เป็นนครหลวงของเมือง
พวน โดยใส่ชื่อว่า เมืองช้างขวาง

เมื่อท้าวแองกาไปรายงานต่อขุนเจ็ดเจืองแล้ว จึงเอาชาวพวนทั้งหมดลงมาอยู่ที่แขวงพวน
เมื่อมาสอดแล้วก็เอ็ดพิธิฉลองชัยชนะ ทั้งกลางวันและกลางคืน เป็นเวลาสามเดือน อยู่ท่งนาแห่ง
หนึ่ง จนว่าผู้ป่าวและผู้สาวเล่นกันถึงมานลูก⁶ จึงเอิ้นท่งนานั้นว่า นาสาวมาน ซึ่งกลายมาเป็น นา
ชะมานในปัจจุบันนี้

ในเวลาฉลองชัยนั้น ขุนเจ็ดเจ็องได้ประกาศตนเองเป็นขุนเจ็ดเจ็อง อย่างเป็นทางการ เพราะเอาชนะท้าวเจ็องได้ แล้วก็ยกเมืองขึ้นเป็นเมืองเชียงขวาง และหมดทั้งแขวงพวน ให้เอิ้นว่า “แขวงเชียงขวาง” เพราะมีเจ้าปกครองแบบเอกราช แล้วก็ให้คนไปตัดไม้และหาเครื่องที่จำเป็น มาปลูกเรือนใส่คุ้มบ่อนมีดินเพียงอันกว้างขวาง ซึ่งแม่สนามก็ฟ้าตะพาน⁷เดี๋ยวนี้ และให้ลูกน้อง ลงไปปลูกเรือน อยู่ระหว่างคุ้มเจ้าเจ็ดเจ็องนั้น ไปหาน้ำจืด โดยเอิ้นบ้านนั้นว่า บ้านใต้คุ้ม

เชิงอรรถ

- 1 พาย คือ สะพาย
- 2 ก่ง หมายถึง โกงงอ, โกง ส่วน ขว่าย ก็คือ ไชวี่
- 3 ท้อนโฮม หมายถึง รวบรวม
- 4 ทุง คือ ธง
- 5 ชู หมายถึง ปะทะ, ผลักไปข้างหน้า
- 6 มานลูก หมายถึง ตั้งท้องมีลูก
- 7 บาน / หมากบาน คือ ลูกฟุตบอล